

Sjöfolksbrist kräver nya utbildningssatsningar

Bristen på kvalificerat sjöfolk är idag större än på många år. Ett område där det är speciellt stor brist på personal är i maskin.

På ACLs båt Atlantic Cartier drogs därför i oktober igång ett unikt försök med att erbjuda elever som går en ny förberedande sjöingenjörsutbildning att få sjöpraktik.

Text o bild: Lennart Johnsson

Atlantic Cartier har byggts om för att på bästa möjliga sätt kunna ta emot de elever som kommer att finnas ombord framöver. I en första omgång är det ett tiotal elever som kommer att finnas med under en resa med båten.

— Det handlar om en förberedande sjöingenjörskurs på sex månader, berättar Olle Noord. Han kommer att fungera som handledare för eleverna ombord. Närmast kommer Noord från en tjänst som 1e sjöingenjör på Stena Danica.

Administrativt ansvarar Sjöfartshögskolan i Kalmar för den nya kursen under den första omgången.

I:e sjöingenjör Olle Noord blir handledare för eleverna ombord i Atlantic Cartier. Han har 30 år till sjöss bakom sig och kommer närmast från Stena Danica.

— Självklart är det positivt för hela näringen att kunna erbjuda fler praktikplatser ombord i båtarna, säger Christer Lindgren, klubbordförande i Rederi AB Transatlantic och ansvarig för SEKO sjöfolks medlemmar i Atlantic Cartier.

— Utbildas fler befäl leder det till att även manskapsbefattningarna blir fler.

— Samtidigt är det viktigt att våra medlemmar tycker att det är OK med att ha så många elever ombord eftersom det exempelvis i byssan blir en ökad arbetsbelastning.

— Inga problem att ha många elever i båten. Det är bara trevligt att laga mat åt fler, säger kockstuart Arsenio Domingo Jr när vi kommer till byssan.

— Under de 20 år jag har seglat har det ibland varit rätt stora besättningar att laga mat åt så det är inget nytt för mig.

Arsenio seglar på TAP-avtalet och trivs med att segla ihop med svenskar.

— Villkoren i TAP-avtalet är dessutom bättre än i alla de andra avtal på de utländska båtarna jag har seglat på så det finns absolut ingen anledning att klaga.

Christer Lindgren betonar att verksamheten kommer att följas upp för att se om det framöver eventuellt ändå kan bli aktuellt med extrabemanning i byssan.

Båten har efter ombyggnaden hyttkapacitet för 12 elever utöver den ordinarie besättningen. Avsikten är att den nya förberedande sjöingenjörsutbildningen ska

— Jag ser inga problem med att laga mat åt fler ombord, säger Arsenio Domingo Jr, kockstuart i Atlantic Cartier. — Tvärtom kommer det att bli roligt.

kunna ta emot 24 elever på den halvårs-långa utbildningen. När ena halvan av klassen läser teori ska den andra halvan vara ombord i Atlantic Cartier.

— Vid en sådan här satsning är det viktigt att inse att det inte går att ta ombord 12 elever enbart med den ordinarie besättningen. Det behövs utan tvekan också en exklusiv handledare, framhåller Transatlantics Crew Manager Staffan Strive.

Per A Sjöberger som är ansvarig för utbildningsfrågor på Redareföreningen

betonar att hela branschen har hjälpt till och ställt upp för att projektet ska kunna förverkligas.

— ACL var omgående positiva när rederiet blev tillfrågat om att ta ombord elever på Atlantic Cartier. Engagemanget från högskolorna i Kalmar och Göteborg har också varit imponerande.

— Vi har dessutom hela tiden haft en bra dialog med SEKO sjöfolk. Alla vill vara med och utveckla svensk sjöfart vilket är mycket glädjande.

— Jag räknar med att mindre och större frågor kommer att dyka upp under vägen och då gäller det att använda fantasin för att hitta lösningar, framhåller handledaren Olle Noord som har seglat i 30 år.

— Jag började en gång i utebåtarna innan det blev Stena. Att komma ombord på Atlantic Cartier innebär på sätt och vis att jag är back to basics.

— Svensk rederinäring måste själv vara med och ta ansvar för att säkra den framtida rekryteringen av sjöfolk, säger Ulf Granander, vd i ACL.

— Näringslivet behöver långsiktigt säkra det framtida behovet av manskap och befäl. Viktigt är att vi försöker hjälpas åt både med det här och med andra utbildningsprojekt framöver.

Redareföreningens Per A Sjöberger framhåller att behovet av personal är stort.

— Utvecklingen med brist på sjöfolk är likadan över hela världen. År 2007 håller på att bli ett rekordår vad gäller leveranser av nya fartyg till svenska redare. Medan år 2001 medelåldern på den svenskflaggade handelsflottan var 20 år har medelåldern idag sjunkit till 14 år.

Går allt enligt planerna så kommer nästa förberedande sjöingenjörutbildning att genomföras av Chalmers. De elever som blir godkända i kursen samt också har godkänd kurs i Matematik B garanteras en plats på sjöingenjörprogrammet i Kalmar eller Göteborg.

Ulf Granander, vd i ACL, Per A Sjöberger, utbildningsansvarig i Redareföreningen och Transatlantics Staffan Strive har jobbat hårt för att ro iland utbildningssatsningen på Atlantic Cartier.